

پنجشنبه 29 بهمن 1394 - 9 جمادی الاول 1437 - 18 فوریه 2016

دولت ایران از طریق وزارت امور خارجه از دولت انگلیس خواست هر چه زودتر در موارد پنج گانه زیر اتخاذ تصمیم نماید

...

* 29 بهمن در گذر تاریخ

* دولت ایران از طریق وزارت امور خارجه از دولت انگلیس خواست هر چه زودتر در موارد پنج گانه زیر اتخاذ تصمیم نماید (1296ش)

اشاره:

1- مساعدت در تخلیه ایران و واگذاری پلیس جنوب به این دولت. 2- الغاء عهدنامه 1907 و رفع اثرات اولتیماتوم 1911.

3- قبول مشارکت نماینده ایران در کنفرانس صلح جهانی. 4- تجدیدنظر در تعرفه گمرکی. 5- پرداخت عایدات گمرکات پس از کسر اقساط قروض.

* اتصال راه آهن

شمال به جنوب ایران (1315ش)

اشاره:

احداث راه آهن از جمله آرزوهای مردم و بازرگانان ایرانی بود ولی به عللی نقشه و هدف آنها به نتیجه ای نمی رسید. زمانی که رضا شاه حکومت را بدست گرفت برای اجرای این هدف و به منظور توسعه امور بازرگانی و اجرای سیاست استعماری مصمم شدند به وسیله یک رشته راه آهن سراسری از دریای مازندران تا خلیج فارس شهرهای بزرگ و مراکز پر جمعیت و نواحی کشاورزی ایران را به یکدیگر متصل می سازند و برای تأمین هزینه آن در تاریخ 9 خرداد سال 1304 شمسی قانون انحصار قند و شکر و چای از تصویب مجلس گذشت که به موجب آن مقرر شد از هر سه کیلو قند و شکر که به ایران وارد می شد دو ریال و از هر سه کیلو چای شش ریال جهت هزینه ساختمان راه آهن سراسری دریافت گردد. پس از دو سال که مقدمات امر فراهم گردید عملیات ساختمانی از شمال و جنوب شروع و 11 سال بعد یعنی در سال 1317 شمسی خط شمال و جنوب به یکدیگر اتصال یافت.

* مهندس علی اصغر جم

قائم مقام ذوب آهن شد (1351ش)

* در دانشکده ادبیات

دانشگاه رُم

کرسی زبان فارسی

ایجاد شد (1353ش)

* منوچهر آزموده از طرف

وزیر بازرگانی به ریاست

شرکت معاملات خارجی

منصوب شد (1354ش)

* قیام مردم مسلمان تبریز

به مناسبت چهلمین روز شهدای

19 دی قم (1356ش)

اشاره:

مردم مسلمان تبریز به منظور بزرگداشت یاد شهدای 19 دی ماه مردم قم، به دعوت آیت الله قاضی طباطبایی و دیگر علمای تبریز، در یکی از مساجد بزرگ شهر اجتماع کردند. اجتماع مردم بر اثر رفتار خشونت بار مأموران رژیم شاه به شورش عمومی در سراسر شهر تبدیل شد. پس از آن، هنگامی که قیام بزرگ مردم مسلمان تبریز به اوج خود رسیده بود، نیروهای نظامی، با

تانک‌ها و نفربرهای نظامی به مردم بی‌دفاع یورش برده و به سرکوب و کشتار مردم پرداختند. تبریز در این روز به صورت شهر جنگ زده درآمد. خیابان‌ها از خون جوانان، بازاریان، دانشجویان و مردان و زنان رنگین شد و بدین ترتیب، پس از فاجعه خونین نوزدهم دی ماه قم، جنایت دیگری بر جنایات رژیم پهلوی افزوده شد. در این حرکت مردمی حداقل 13 تن شهید، بیش از 125 نفر زخمی و بیش از 550 نفر دستگیر شدند. در این قیام، مردم نیز 3 تانک، 2 سینما، 22 مغازه، 1 هتل، 37 اتومبیل و چندین مرکز فساد از جمله حزب رستاخیز و کاخ جوانان را مورد حمله قرار داده و به آتش کشیدند. کشتار مردم تبریز، شاه را غافلگیر کرد، چون او که به نظر خود، توانسته بود پرده‌ای ضخیم بر روی فاجعه قم بکشد، حتی اقدام دبیر کل سازمان ملل را به سود خود تمام کند و افکار خارجیان را از درک واقعیت فاجعه قم منحرف سازد، در قیام مردم تبریز، به کلی دست و پای خود را گم کرد. گستردگی قیام مردم تبریز به حدی بود که رژیم شاه به دروغ متوسل شده و مردم انقلابی تبریز را عوامل بیگانگان معرفی کردند. این قیام‌ها، سراسر ایران را در ماتم فرو برد و مردم به تبعیت از رهبری نهضت، عید را عزای عمومی اعلام نمودند و اجتماعات را به بزرگداشت شهدای قم و تبریز اختصاص دادند.

* مهمترین و بزرگترین تظاهرات خیابانی در چند سال اخیر در تبریز به وقوع پیوست (1356ش)
اشاره:

مردم تبریز امروز جلوی مسجد میرزا یوسف اجتماع کردند. از طرفی پلیس از ورود آنها به مسجد جلوگیری شد و عده ای از مردم مورد ضرب و شتم واقع شدند در نتیجه درگیری در همین نقطه با مأمورین آغاز شد و پس از آن تدریجاً تمام شهر تبریز را فرا گرفت. در این روز بانک‌ها، ساختمان حزب رستاخیز، مجسمه‌های شاه، کارخانه پیسی کولا، سینماها و مراکز دولتی به آتش خشم و کینه مردم انقلابی تبریز کشیده شد. در این درگیری ده‌ها کشته و صدها زخمی باقی ماند.

* اکثر مغازه‌های بازار تجریش به مناسبت اربعین شهدای 19 دی تعطیل بود (1356ش)
اشاره:

همچنین عده ای از بازاریان بازار بزرگ، عباس آباد، چهار سوق کوچک و چهار سوق بزرگ و بازارچه سعادت تا خیابان مولوی تهران در ابتدا مغازه‌های خود را تعطیل کردند اما پس از اقدامات مأموران نسبت به ثبت شماره‌های مغازه‌های تعطیل شده، این عده مجدداً مغازه‌های خود را باز کرده و مشغول به کار شدند.

* مدارس علوم دینی مشهد به مناسبت اربعین شهدای
19 دی به حالت نیمه تعطیل درآمد (1356ش)

* به مناسبت اربعین شهدای
19 دی، اکثر مغازه‌های بازار اصفهان تعطیل بود (1356ش)

* به مناسبت اربعین شهدای
19 دی، مراسمی با سخنرانی
امام خمینی (ره) در مسجد
شیخ انصاری نجف برپا شد (1356ش)

* تأسیس حزب جمهوری اسلامی (1357ش)
اشاره:

یک هفته پس از پیروزی انقلاب اسلامی، در 29 بهمن 1357ش، شماری از برجسته‌ترین شخصیت‌های علمی، مذهبی و سیاسی ایران که در پیروزی انقلاب اسلامی نقش مهمی داشتند و از یاران نزدیک امام خمینی محسوب می‌شدند حزب جمهوری اسلامی را تأسیس کردند. پس از اعلام تأسیس، پرسشنامه و برگه درخواست عضویت به همراه طرح اساسنامه و مرامنامه حزب در سطح وسیع و از طرق گوناگون پخش شد و حزب شروع به عضوگیری کرد. به گفته رهبران حزب، در روز اول ثبت نام، بیش از هشتاد هزار نفر برای عضویت، به مراکز حزب در سراسر کشور مراجعه کردند. دکتر باهنر، صد روز پس از تأسیس حزب، مواضع آن را در مسائل سیاسی، اعتقادی، اقتصادی و فرهنگی بیان داشت و تعداد اعضای حزب را تا آن روز، دو میلیون نفر ذکر کرد. هدف این حزب، ایجاد یکپارچگی و همکاری هرچه بیشتر نیروهای وفادار به انقلاب اسلامی، سامان‌بخشیدن به حکومت اسلامی و پایه‌گذاری دولت جمهوری اسلامی طبق قانون اساسی بود. در بین نخستین مؤسسان حزب جمهوری اسلامی، حضرات آیات:

شهید سید محمد حسینی بهشتی، سید علی خامنه‌ای، اکبر هاشمی رفسنجانی، سیدعبدالکریم موسوی اردبیلی و محمدجواد باهنر حضور داشتند. آنان با همفکری و همکاری شماری دیگر از نیروهای انقلابی توانستند در دوره‌ای حساس و سرنوشت‌ساز از تاریخ انقلاب اسلامی، در تدوین قانون اساسی و تشکیل ارکان نظام اسلامی، دفاع از مبانی فکری جمهوری اسلامی و تبیین اندیشه‌ها و برنامه‌های مترقی اسلام برای رشد و کمال جامعه اسلامی و نظام مردم سالاری دینی در برابر اندیشه‌های

مارکسیستی، لیبرالی و ملی‌گرایی، نقشی مهم ایفاء کنند. از همین رو، احزاب و گروه‌های منحرف و وابسته به بیگانگان و پشتیبانان خارجی آنان، با حزب جمهوری اسلامی و رهبران آن به مخالفت پرداخته و در دفعات متعدد، افراد مهم و مؤثر حزب و انقلاب را به شهادت رساندند. این حزب در 11 خرداد سال 1366 ش به درخواست اعضای شورای مرکزی آن و موافقت امام خمینی(ره)، فعالیت‌های خود را رسماً تعطیل کرد.

* برگزاری مرحله اول انتخابات ششمین دوره مجلس شورای اسلامی (1378ش)
اشاره:

انتخابات ششمین دوره مجلس شورای اسلامی در زمان دولت اول «سیدمحمد خاتمی» برگزار شد. پیش از زمان برگزاری انتخابات کشورمان حوادث مختلفی را تجربه می‌کرد. اتفاقاتی از صعود تیم فوتبال ایران به جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه پس از ۲۰ سال و پیروزی بر تیم ملی کشور آمریکا در این مسابقات گرفته تا تشکیل نخستین دوره شوراهای شهر و روستا. ویژگی انتخابات مجلس ششم در مقایسه با انتخابات‌های پیشین این بود که بر اساس قانونی که در مجلس پنجم به تصویب رسید، تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی از ۲۷۰ نفر به ۲۹۰ نفر افزایش می‌یافت. انتخابات در روز 29 بهمن‌ماه سال ۱۳۷۸ برگزار شد؛ واجدان شرایط رأی دادن در این انتخابات ۳۸ میلیون و ۷۲۶ هزار و ۴۳۱ نفر بودند که از این تعداد ۲۶ میلیون و ۸۲ هزار و ۱۵۷ نفر در پای صندوق‌های رأی حضور یافتند. میزان مشارکت مردم در این انتخابات ۶۷/۳۵ درصد بود.

* 9 جمادی الاول در گذر تاریخ

* شهادت «شمس‌الدین
محمد بن حامد مکی عاملی»
معروف به «شهید اول» (786 ق)
اشاره:

ابوعبدالله شمس‌الدین محمد بن حامد بن احمد مکی عاملی، معروف به «شهید اول»، در سال 734 ق در یکی از روستاهای جبل عامل در لبنان به دنیا آمد. اجداد شمس‌الدین تا چندین پشت از علماء و فقها بوده و فرزندان این خاندان از دانشمندان و اهل کمال و معرفت می‌باشند. شمس‌الدین در محضر عالمان بزرگواری همچون فخرالمحققین، سیدعمید الدین و سید ضیاءالدین به مدارج بالای علمی دست یافت و از آن پس به تدریس و تألیف مشغول شد. شهید اول از افراد زیادی اجازه‌ی روایت گرفته و خود نیز شاگردان متعددی را پرورش داده است. اختصار الجعفر، الباقیات الصالحات، اللمعة الدمشقیة و المزار و... از جمله تالیفات وی می‌باشند. سرانجام این عالم ربانی و نویسنده‌ی نامدار شیعه در 9 جمادی الاول 786 ق بر اثر پرونده سازی حسودان و پس از تحمل یک سال حبس به دار آویخته شد و به بدن مبارکش اهانت نموده و آن را سنگسار کردند.

* وفات «ابن غازی»
ادیب و مورخ (919 ق)
اشاره:

ابوعبدالله محمد بن احمد بن محمد بن محمد بن علی بن غازی عثمانی، معروف به ابن غازی، فقیه مالکی، مورخ، ادیب و ریاضی‌دان مسلمان قرن دهم هجری در سال 858 ق در شهر فاس واقع در مراکش امروزی به دنیا آمد. او در حدیث، علم رجال، شرح حال نگاری و گزارش جنگ‌ها نیز تسلط داشت و در علم قرائت، تفسیر، ادب، عروض و حساب، استاد بود. بسیاری از جویندگان دانش، از مناطق دور در مجلس درسش حاضر می‌شدند و از وی دانش می‌آموختند. ابن غازی دارای منطقی قوی، بیانی شیرین و روان، خلقی نیکو و محضری پربار بود. وی نزد خواص و عوام، عزت و احترام داشت و سخنورترین فرد زمان خود به شمار می‌رفت. الفهرسة المبارکة، کلیات فقهیه و... از تالیفات ابن غازی است.

* ولد «صدرالدین شیرازی» متفکر بزرگ اسلامی معروف
به ملاصدرا (980ق)
اشاره:

صدرالدین شیرازی مشهور به ملاصدرا و صدرالمتألهین در نهم جمادی الاول سال 980 ق در شیراز به دنیا آمد. سنگ بنای علمی و اخلاقی ملاصدرا در محضر درس شیخ بهایی بنا نهاده شد و سپس در جرگه‌ی درس حکیم الهی، میرداماد، کسب فیض کرد. وی پس از رسیدن به مقام والای علمی، بر مسندتدریس تکیه زد و به تدوین حکمت متعالیه پرداخت. ملاصدرا با ترکیب فلسفه‌ی مشاء و اشراق، حکمت متعالیه را بنیان نهاد و تأثیری شگرف بر فلسفه‌ی اسلامی گذاشت به طوری که این تأثیر، بسیار وسیع و غیرقابل انکار است. صدرالمتألهین به عنوان بزرگ‌ترین فیلسوف اسلامی در حالی که در یک دست، قلم تفسیر سوره‌ی بقره و در دست دیگرش برگه‌های شرح کتاب الحجة‌ی اصول کافی بود، در سال 1050 ق در

70 سالگی در بصره دار فانی را وداع گفت و در همان شهر مدفون گشت.

* رحلت «سیدابوتراب خوانساری» فقیه اصولی (1346 ق)

اشاره:

سیدابوتراب خوانساری در سال 1271 ق در خوانسار به دنیا آمد. تحصیلاتش را در اصفهان آغاز کرد و در نزد آیت الله سیدحسین کوه کمره‌ای و میرزا محمدهاشم خوانساری و...

کسب علم نمود. پس از فوت آیت الله کوه کمره‌ای، سیدابوتراب به تدریس پرداخت و مرجع احکام و فتاوی شد. در محضر این عالم بزرگ شخصیت‌های بزرگواری همچون آیات عظام: سید محسن حکیم، سید محمد حجت کوه کمره‌ای، آقابزرگ تهرانی، میرزا ابوالحسن شعرانی و سید علی قاضی طباطبایی پرورش یافتند. از این عالم ربانی نزدیک به پنجاه کتاب و رساله بر جای مانده که سبیل الرشاد فی شرح نجات العباد، البیان فی تفسیر القرآن، اصاله العدم و احکام الوضیة از آن جمله‌اند. این فقیه بزرگوار، سرانجام در 75 سالگی در نجف اشرف وفات یافت و پس از تشییع باشکوه، بر حسب وصیتش در وادی السلام نجف اشرف به خاک سپرده شد.

* آغاز مبارزات زیدیه

اشاره:

در آوریل سال 737 میلادی (و به نوشته برخی از مورخان؛ 12 آوریل آن سال) زید ابن علی ابن حسین در کوفه پرچم مبارزه با خلافت امویان را برافراشت. مبارزات زید که پیروان او به شیعه زیدیه معروفند 2 سال طول کشید و در سال 739 میلادی به دست یوسف ابن عمر ثقفی از امرای امویان به شهادت رسید. در پی این رویداد، جمعی از پیروان غیرایرانی زید به یمن نقل مکان کردند و این سرزمین از آن پس پایگاه شیعه زیدیه شده است.

* 18 فوریه در گذر تاریخ

* مرگ «میکل آثر» نقاش و مجسمه ساز بلندآوازه ایتالیایی (1475م)

* تولد «گالیلگالیله» دانشمند و ستاره شناس بزرگ ایتالیایی (1564م)

* تولد «الکساندر ولتا» فیزیک دان برجسته ایتالیایی (1745م)

* تولد «لوتر بورنگ» محقق و طبیعی دان برجسته آمریکایی (1849م)

* مرگ «رابرت پیری» دریانورد آمریکایی و کاشف قطب شمال (1920)

* تبعید «عبدالکریم ریفی» مبارز مراکشی به

جنوب آفریقا (1926م)

* روز ملی و استقلال «گامبیا» از یوغ استعمار بریتانیا (1965م)

* مرگ «رابرت اپنهاইمر» فیزیک دان شهیر آمریکایی و سازنده بمب هسته‌ای (1967م)